

Operační program Doprava 2021 – 2027 se zaměřením na financování ITS

MS Teams, 5. května 2020

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Doprava

www.OPD.cz

Programové období 2021-2027

Hlavní východiska

- Evropská legislativa – dosud nebyla schválena; Obecné nařízení rozděleno pro účely vyjednávání do několika bloků
- Nařízení k Fondu soudržnosti a Evropskému fondu pro regionální rozvoj – z tematického hlediska nejdůležitější nařízení pro MD
- Finanční otázky se řeší odděleně v rámci vyjednávání Víceletého finančního rámce (v nejbližší době očekáváno představení změn v návrhu)

Architektura kohezní politiky

- V návrhu nařízení stanoveno 5 cílů politiky (CP) a pro každý CP několik specifických cílů (SC) - pro dopravu (resp. OPD3) relevantní CP 2 („zelenější Evropa“) a CP 3 („propojenější Evropa“)
- Velmi významný vliv na nastavení kohezní politiky budou mít dopady současné pandemie Covid-19

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Doprava

Uskutečněné kroky

- Přípravu programového období 2021-2027 koordinuje Ministerstvo pro místní rozvoj – národní orgán pro koordinaci (MMR – NOK)
- Základním výchozím dokumentem je Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 (NKR) – projednáno vládou ČR v únoru 2019 a přijata „širší“ varianta struktury operačních programů (která obsahuje rovněž OPD3), definitivní schválení poté v červenci 2019
- V návaznosti na NKR je připravována Dohoda o partnerství jakožto základní „zastřešující“ dokument pro všechny operační programy – první draft projednán s EK
- Pokračující diskuze k přípravě Jednotného národního rámce pravidel a postupů v rámci Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2021 - 2027 (JNR) a k monitorovacímu systému
- Zatím neukončená diskuze k rozdělení alokace (navrženo rozdělení 75 %)
- Pro OPD3 ustanovena Platforma pro přípravu OPD3 (zastoupeni všichni relevantní partneři) – proběhla dvě jednání, na úrovni MD proběhlo VPŘ

Nejvýznamnější změny

- **V aktuální verzi návrhů nařízení je obsaženo:**
- Pravidlo n+2 (místo pravidla n+3)
- Snížení míry spolufinancování – FS 70 %, EFRR podle vyspělosti regionů: 70 % méně rozvinuté regiony (Severozápad, Severovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko), 55 % přechodové regiony (Střední Čechy, Jihozápad, Jihovýchod), 40 % vyspělejší regiony (Praha)
- Očekávaná alokace pro ČR cca 18 mld. EUR (v cenách roku 2018) = propad 24 % (díky tzv. záchranné síti, jinak by byl vyšší)
- Zrušen koncept velkých projektů (včetně jejich schvalování ze strany EK)
- Povinná tematická koncentrace na úrovni celé ČR (platí pro EFRR): CP1 nejméně 45 %, CP2 nejméně 30 %

Dosažený stav

- Vytvořena první ucelená verze programového dokumentu v návaznosti na všechny relevantní strategické dokumenty
- Vychází z předepsané šablony, ze které vyplývá povinná struktura a některá omezení (např. maximální povolený počet znaků v kapitole)
- Mnoho otázek nedořešených, zatím nebylo vůbec řešeno rozdělení finanční alokace
- Některé části se pravděpodobně budou ještě výrazněji upravovat, naopak minimální změny jsou předpokládány v strategické části
- Tato verze je východiskem pro započaté neformální vyjednávání se zástupci Evropské komise – první sada připomínek EK nepřinesla z pohledu MD žádná neočekávaná témata, ve vztahu k ITS požadavek na lepší zdůvodnění podpory C-ITS a na zachování podpory „tradičních“ ITS
- Ze strany relevantních partnerů (členů Platformy) byly zaslány připomínky (resp. komentáře či návrhy na úpravu), které byly odpovídajícím způsobem vypořádány

Navrhovaná struktura OPD3

Priorita	Specifický cíl	Cíl politiky	Fond
1 Evropská, celostátní a regionální mobilita v silniční a železniční dopravě	Rozvoj udržitelné, inteligentní, bezpečné a intermodální sítě TEN-T odolné vůči změnám klimatu (c ii) Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility (c iii)	CP 3	FS
2 Celostátní a regionální mobilita v silniční dopravě	Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility (c iii)	CP 3	EFRR
3 Udržitelná městská mobilita (a alternativní paliva)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility (b viii)	CP 2	FS
4 Technická pomoc	-	-	FS

Přetrvávající nevyjasněné otázky

- Podpora železniční infrastruktury mimo TEN-T z FS – nejasné; v článku 2, odst. 2 nařízení FS/EFRR se uvádí, že z FS se podporuje mj. specifický cíl stanovený v článku 2, odst. 1 (c) (iii), který zahrnuje mj. podporu mobility mimo TEN-T x v čl. 5 se v rozsahu podpory z FS uvádí jen investice do TEN-T
- Alternativní paliva – infrastruktura pro podporu alternativních paliv je zařazena pod CP2, kde je pouze SC zaměřený na městskou mobilitu; je přitom zřejmé, že je nutné podporovat alternativní paliva i mimo města
- Tvorba indikátorové soustavy – bude předmětem samostatné diskuze, která bude probíhat průběžně spolu s tvorbou dalších verzí programového dokumentu (povinnost využít relevantní indikátory z nařízení EU)

Podpora ITS

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/40/EU ze dne 7. července 2010 o rámci pro zavedení inteligentních dopravních systémů v oblasti silniční dopravy a pro rozhraní s jinými druhy dopravy
- Akční plán zavádění inteligentních dopravních systémů v Evropě COM (2008) 886
- Na podporu ITS bude kladen stále větší důraz – omezenější zdroje povedou k menší podpoře klasických „tvrdých“ projektů, o to důležitější bude podpora „inteligentních“ řešení, které umožní (mimo jiné) využívat parametrů stávající infrastruktury
- Podporován bude rozvoj systémů a služeb ITS, infrastruktur prostorových dat, sítí a služeb elektronických komunikací, kompatibilita systémů a kontinuita služeb ITS mezi jednotlivými systémy, implementace dopravních detektorů, kamerových systémů pro ITS systémy (včetně řešení přenosu dat) a pořizování a instalace technických zařízení sloužících k získávání statických a dynamických dat o dopravě (včetně přenosu těchto dat směrem ke koncovým uživatelům)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Doprava

Podpora ITS (2)

- Žadatelé (příjemci) budou vlastníci/správci dotčené infrastruktury a systémů – v realitě se bude jednat o dvě základní skupiny žadatelů (příjemců): (1) státní investorské organizace (zejména ŘSD) a (2) města
- V případě měst se zvažuje možnost využití integrovaných nástrojů – v podmínkách ČR bude v městských oblastech (aglomeracích a metropolitních územích) implementován v programovém období 2021 – 2027 pouze jeden integrovaný nástroj – integrované teritoriální investice (ITI) – se zástupci ITI je ŘO OPD v pravidelném kontaktu a konzultuje jimi připravované projektové záměry (strategické projekty)
- ITS budou podporovány i z jiných operačních programů – zejména se jedná o IROP2 (telematika ve VHD), přičemž rozhraní mezi OPD3 a IROP2 by mělo být téměř totožné jako v současném programovém období

Děkuji za pozornost

Odbor fondů EU
Ministerstvo dopravy
www.OPD.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Doprava

Ministerstvo
dopravy